

Gedragcode

Gedragcode 2023 van SOS KDI herzien door SOS KD België in mei 2024

De Gedragscode

Deze *gedragscode* beschrijft het verwachte gedrag waar alle personen die voor of namens SOS Kinderdorpen werken zich aan MOETEN houden.

Belangrijkste principes

Onze federatie werkt in een groot aantal contexten die soms moeilijk zijn en een aantal uitdagingen met zich meebrengen. Daarom maken, naast onze waarden, de volgende **basisprincipes** integraal deel uit van het verwachte gedrag dat in de *Gedragscode* wordt uiteengezet. Als er twijfel bestaat over de toelaatbaarheid van een actie, moet er naar de volgende basisprincipes worden verwezen:

- **DOE GEEN KWAAD** zodat de activiteiten van SOS Kinderdorpen geen negatieve invloed hebben op het leven van mensen, gemeenschappen, medewerkers en vrijwilligers die in contact komen met mensen die voor en met SOS Kinderdorpen werken.
- **RESPECT** voor alle mensen en hun waardigheid, waaronder het bevorderen en respecteren van **ALLE RECHTEN** (waaronder mensenrechten en meer specifiek kinderrechten) en internationale verplichtingen die van toepassing zijn op onze activiteiten.¹
- Bevordering van **INCLUSIE** en preventie van alle **vormen van discriminatie**, waaronder discriminatie op grond van geslacht en/of genderexpressie, etnische of raciale afkomst, religie of geloofsovertuiging, handicap of het ontbreken van handicap, seksuele geaardheid, nationale en/of sociale afkomst, ongeacht of dergelijke discriminatie opzettelijk of onopzettelijk, expliciet of impliciet is, om rechtvaardigere verhoudingen te creëren.
- Het herstellen van het evenwicht in **MACHTSVERHOUDINGEN** die de vorm kunnen aannemen van machtsmisbruik of andere vormen van privileges of onderdrukking op basis van leeftijd, geslacht, geslachtsidentiteit, seksuele geaardheid, handicap of gebrek aan handicap, ras of religie, of elk ander kenmerk dat iemand in een minderwaardige positie kan plaatsen.
- Het bevorderen van **GENDERGELIJKHEID** om een inclusieve en rechtvaardige werkomgeving te creëren door het aanpakken van genderstereotypen en -discriminatie bij werving, gendersegregatie bij functies, en door de toegang tot carrièremogelijkheden, training en ontwikkeling te bevorderen.
- **CULTURELE VERSCHILLEN en DIVERSITEIT** waarderen om de realiteit en perspectieven van waar we werken te weerspiegelen en in het bijzonder om ervoor te zorgen dat we op een inclusieve en niet-discriminerende manier werken, zonder ongelijke machtsverhoudingen te bevorderen of daaraan bij te dragen.
- **GEWELDLOOSHEID**, of het nu gaat om fysiek, seksueel, emotioneel of verbaal geweld, in al onze handelingen, waaronder wangedrag bij de opvang van kinderen en jongeren en op de werkvloer.
- Naleving en bevordering van **INTERNATIONALE STANDAARDEN EN GOEDE PRAKTIJKEN** in al onze activiteiten, met inbegrip van mensenrechten en humanitaire principes, en naleving van **ALLE VAN TOEPASSING ZIJNDE WETGEVING**, zowel nationaal als internationaal, waarbij te allen tijde de hoogste normen worden gehandhaafd.
- Voldoen aan de hoogste normen van **INTEGRITEIT, ETHIEK EN PROFESSIONALISME**.
- Toewijding aan ecologie, milieu en biodiversiteit in ons werk en het delen van deze principes met kinderen, jongeren en gemeenschappen. Dit betekent dat we onze activiteiten uitvoeren volgens de principes van **DUURZAME ONTWIKKELING** en dat we milieuvriendelijke praktijken bevorderen.

¹ Deze omvatten de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, het Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen, 1979, (CEDAW), de Core Humanitarian Standard on Quality and Accountability, de IASC principles on Protection from Sexual Exploitation and Abuse Principles, de IASC Protection from Sexual Exploitation and Abuse Minimum Operating Standards: Prevention from Sexual Exploitation and Abuse by Own Personnel, het Verdrag betreffende Geweld en intimidatie, 2019 (Number 190) en het VN Verdrag inzake de Rechten van het Kind, 1989.

Schendingen van de *Gedragcode* - Melden van bezorgdheden en incidenten

De *gedragcode* vereist van alle personen die voor of met SOS Kinderdorpen werken dat zij alle zorgen over mogelijke of daadwerkelijke schendingen van de *gedragcode* melden.

Elk incident moet worden afgehandeld in overeenstemming met onze voorschriften voor het afhandelen van wangedragincidenten en onze andere HR-beleidslijnen en -procedures. Het is niet nodig om bewijs te hebben, het is voldoende om twijfels te hebben over de naleving van de *Gedragcode*.

Meldingen kunnen anoniem worden gedaan via de daarvoor bestemde meldkanalen. Hoewel de wens om anoniem te blijven begrijpelijk is, wordt het sterk aanbevolen om contactgegevens bij de melding te voegen. Al deze informatie blijft vertrouwelijk. Deze contactgegevens stellen ons in staat om de melding indien nodig op te volgen en een diepgaand onderzoek uit te voeren.

Personen die een zorg willen melden kunnen gebruik maken van de volgende kanalen:

- integrity@sos-kinderdorpen.be
- <https://www.sos-kinderdorpen.be/klokkenluider> (anoniem kanaal)

Daarnaast kunnen meldingen worden gedaan aan SOS Children's Villages International via het vertrouwelijke waarschuwingskanaal ([hier](#) en [hier](#) beschikbaar).

Indien een rapport niet kwaadwillig is, zal er geen actie worden ondernomen tegen degene die het rapport heeft ingediend. Bescherming zal worden geboden, indien nodig, om eventuele vergelding tegen degene die te goeder trouw een rapport heeft ingediend, te voorkomen, inclusief aanvullende ondersteuning indien nodig.

Verwacht gedrag - door individuen en van anderen

De *Gedragcode* MOET te allen tijde worden nageleefd.

1. **Ik zal de mensen met wie ik tijdens mijn betrokkenheid bij SOS Kinderdorpen in contact kom altijd met respect en waardigheid behandelen en hun privacy respecteren. Dit omvat andere personeelsleden, kinderen, jongeren en hun families, leden van de gemeenschap en mensen die partnerorganisaties vertegenwoordigen, waaronder leveranciers en onderaannemers.**

Meer specifiek betekent dit dat :

- Ik zal empathie tonen en geweldloos gedrag vertonen in mijn acties, woorden en gebaren.
- Ik zal niemand lastigvallen, ook niet seksueel of verbaal.
- Ik zal geen seksuele relaties hebben met kinderen of volwassenen die deelnemen aan programma's.
- Ik zal geen privéruimtes (slaapkamers, enz.) betreden zonder toestemming en ik zal geen persoonlijke verzorging geven aan een kind dat daartoe zelf in staat is.

2. **Ik respecteer de mensenrechten van alle mensen, ongeacht geslacht, leeftijd, handicap, gezondheid, taal, etnische afkomst, ras, huidskleur, religie, seksuele geaardheid, geslachtsidentiteit, nationale of sociale afkomst, of enig ander aspect van persoonlijke identiteit of kenmerken.** Ik begrijp dat mijn positie binnen SOS Kinderdorpen en de maatschappij in het algemeen mij een mate van macht kan geven die de mogelijkheid van anderen beperkt om zich te uiten of om het oneens te zijn.

Meer specifiek betekent dit dat :

- Ik zal altijd herkennen wanneer mijn macht problematisch is en actief proberen om de impact ervan op anderen te beperken.
- Ik zal anderen in staat stellen om deel te nemen door gelijkheid, inclusie en diversiteit te bevorderen.
- Ik zal proberen mijn eigen vooroordelen te identificeren.
- Ik zal nooit een seksueel uitbuitend(e) relatie of huwelijk aangaan met iemand die deelnemer is of is geweest aan programma's van SOS Kinderdorpen of met leden van de gemeenschap, inclusief volwassenen die als kind door SOS Kinderdorpen zijn opgevangen.

3. Ik zal eerlijk, oprecht en tactvol handelen, zonder favoritisme of discriminatie. Dit geldt ook voor andere personeelsleden, kinderen, jongeren en hun families, leden van de gemeenschap en mensen die partnerorganisaties vertegenwoordigen, waaronder leveranciers en onderaannemers.

Meer specifiek betekent dit dat :

- Ik zal altijd duidelijke en gepaste professionele grenzen stellen en handhaven in mijn relaties met medewerkers, vrijwilligers, dienstverleners, onderaannemers, collega's en met de kinderen, jongeren en gemeenschappen waarmee ik werk.
- Ik zal alle belangenconflicten aangeven en bekendmaken, waaronder mogelijke vooroordelen en relaties met vrienden of familieleden, en mijzelf onthouden van alle besluitvormingsprocessen, inclusief werving.
- Ik zal geen familieleden of vrienden in dienst nemen van mensen die voor SOS Kinderdorpen werken, tenzij ik kan aantonen dat ik eerlijke wervingspraktijken heb gevolgd en dat zij de meest geschikte mensen zijn voor de functie. Ik zal geen goede vrienden en familie in dienst nemen.²

4. Ik zal ervoor zorgen dat kinderen en jongeren onder de hoede van of in contact met SOS Kinderdorpen veilig zijn en dat alle maatregelen worden genomen om hen te beschermen tegen elke vorm van schade, geweld of misbruik.

Meer specifiek betekent dit dat :

- Ik zal geen lijfstraffen, verbaal geweld of psychologisch misbruik gebruiken om kinderen discipline bij te brengen.
  - Ik zal ervoor zorgen dat de kinderen onder mijn zorg altijd profiteren van passend toezicht door competente volwassenen.
  - Bij alles wat ik doe, stel ik het belang van kinderen voorop.
- 5. Ik zal de nationale wetten en de lokale cultuur, tradities, gewoonten en gebruiken respecteren, evenals VN-verdragen en andere mensenrechteninstrumenten, en het beleid en de procedures van SOS Kinderdorpen, tenzij naleving hiervan anderen schade zou berokkenen. In dergelijke gevallen zal ik onmiddellijk mijn leidinggevende of HR informeren.**

Meer specifiek betekent dit dat :

- Ongeacht de toestemmingsleeftijd of meerderjarigheid in het land, beschouw ik alle personen onder de 18 jaar als kinderen.

² Hieronder vallen zonen en dochters, ooms en tantes, broers en zussen.

- Naast het rapporteren zoals voorzien in de *Gedragcode*, rapporteer ik, indien de nationale wetgeving dit vereist, alle gevallen van mishandeling en schade en alle criminele daden aan de bevoegde autoriteiten.

6. Ik erken dat de reputatie van SOS Kinderdorpen van het grootste belang is, maar ik erken ook dat bescherming altijd prioriteit moet hebben en dat bezorgdheden over *safeguarding* (veiligheid en bescherming) moeten worden gemeld, zelfs als dit de reputatie van de Federatie kan schaden.

Meer specifiek betekent dit dat :

- Zodra ik vermoed dat de *Gedragcode* is geschonden, meld ik mijn bezorgdheid onmiddellijk via de gepaste kanalen, indien nodig ook aan de relevante autoriteiten.
- In geval van nood zal ik onmiddellijk actie ondernemen om de veiligheid en het welzijn van anderen te garanderen, in overeenstemming met de belangrijkste principes en de geest van de *Gedragcode*.
- Ik zal alle vormen van directe of indirecte discriminatie aanvechten (en indien nodig rapporteren volgens de *Gedragcode*), met inbegrip van genderongelijkheid, intimidatie en misbruik (fysiek, seksueel of verbaal), intimidatie of uitbuiting, en alle andere acties die de rechten van anderen schenden.

7. Ik erken dat ik SOS Kinderdorpen vertegenwoordig en dat ik in mijn gedrag en interacties met partners, kinderen, jongeren, gezinnen en andere instanties, evenals binnen de organisatie, altijd moet proberen de waarden van de organisatie te belichamen en me zo moet gedragen dat de betrouwbaarheid van SOS Kinderdorpen niet in twijfel wordt getrokken.

Meer specifiek betekent dit dat :

- Ik zal de *Gedragcode* te allen tijde naleven.
- Ik werk namens SOS Kinderdorpen en mag andere activiteiten uitvoeren, bijvoorbeeld een andere baan, tenzij conflicterende of concurrerende activiteiten worden verboden door mijn leidinggevende.
- Ik zal geen persoonlijke gunsten, geschenken, subsidies, bijdragen, donaties of andere materiële beloningen accepteren met betrekking tot mijn status of taken bij SOS Kinderdorpen. Ik zal de richtlijnen voor de bestrijding van fraude en corruptie respecteren.
- Ik zal de middelen van SOS Kinderdorpen niet gebruiken voor iets anders dan het oorspronkelijke doel of voor persoonlijk gewin.
- Ik zal niet betalen, in natura of in contanten, voor seksuele diensten van welke aard dan ook, noch tijdens mijn dienst, noch tijdens het vertegenwoordigen van SOS Kinderdorpen.

8. Ik zal van *safeguarding* (veiligheid en bescherming) een prioriteit maken en het bij al mijn acties voorop stellen.

Meer specifiek betekent dit dat :

- Ik zal de middelen die mij door SOS Kinderdorpen zijn toevertrouwd op een transparante en passende manier beheren, in overeenstemming met procedures die zijn ontworpen om het optimale gebruik van alle materiële en personele middelen te waarborgen.
- Ik zal alle computers en andere informatietechnologie alleen op verantwoorde wijze gebruiken en in overeenstemming met de toepasselijke wetgeving, procedures, regels en voorschriften op het gebied van computerbeveiliging en gegevensbescherming, en ik zal me onthouden van ongepast gebruik, in het bijzonder het maken, bekijken, downloaden of verspreiden van ongepast of aanstootgevend materiaal, waaronder afbeeldingen van uitbuiting of misbruik van kinderen, materiaal dat de seksuele uitbuiting van kinderen afbeeldt (vroeger bekend als "kinderpornografie" of pornografie in het algemeen).

- Waar ik verantwoordelijk ben voor het werk van anderen, bijvoorbeeld leveranciers, aannemers of onderaannemers, zal ik ervoor zorgen dat ze goed worden begeleid en dat ze zich houden aan het verwachte gedrag dat in de *Gedragscode* wordt beschreven.

9. Ik zal de vertrouwelijkheid van andermans persoonlijke gegevens bewaren en deze alleen delen met mensen die ze moeten kennen, in overeenstemming met de procedures, regels en voorschriften die van toepassing zijn op gegevensbescherming en vertrouwelijkheid.

Meer specifiek betekent dit dat :

- Ik zal alle wetten, regels en voorschriften met betrekking tot gegevensbescherming naleven en advies inwinnen als ik twijfel over de toepassing ervan.
- Ik zal alleen foto's en informatie over mensen in de context van SOS Kinderdorpen op professionele platforms plaatsen (bijvoorbeeld niet op persoonlijke Facebookpagina's) met inachtneming van de geldende toestemmingsbeperkingen.
- Ik zal er altijd voor zorgen dat ik toestemming heb voordat ik informatie deel en dat alle informatie, afbeeldingen, etc. niemand uitbuiten of kleineren.
- Ik zal geen gevoelige of mogelijk schadelijke informatie doorgeven aan externe entiteiten of personen (inclusief de media) zonder de nodige en juiste toestemming.

10. Ik erken dat we op onze werkplekken en locaties voortdurend worden geconfronteerd met nieuwe omstandigheden en uitdagingen, en ik beloof dat ik mijn best zal doen om deze uitdagingen te overwinnen door strategisch en flexibel te denken en samen te werken met anderen, zoals collega's, partners, leveranciers en onderaannemers, en leden van de gemeenschap (inclusief kinderen en jongeren).

Meer specifiek betekent dit dat :

- Ik zal waar mogelijk actief een open dialoog en uitwisseling initiëren en waar nodig de inspanningen van anderen ondersteunen en eraan bijdragen. Dit omvat ook samenwerking met collega's uit verschillende functies en culturen.
- Ik waardeer en respecteer verschillende standpunten, keuzes en meningen, zelfs als ik het er niet mee eens ben. Als deze standpunten, keuzes en meningen echter in strijd zijn met een bepaling van deze *Gedragscode*, zal ik de zaak voorleggen aan mijn leidinggevende of HR.
- Ik respecteer ieders expertisegebied en probeer multidisciplinair werken in het belang van kinderen, jongeren en gezinnen te bevorderen en versterken.

11. Ik begrijp ook dat ik als leidinggevende (indien van toepassing) verantwoordelijk ben voor het uitdragen van het goede gedrag dat in deze *Gedragscode* wordt gepromoot om een omgeving te creëren die bevorderlijk is voor goed gedrag.

Meer specifiek betekent dit dat :

- Ik zal ervoor zorgen dat alle medewerkers en relaties van SOS Kinderdorpen op de hoogte zijn van deze code en de nodige ondersteuning krijgen om deze in praktijk te brengen.
- Ik zal leiderschap tonen door het bevorderen van inclusie en het eerlijk delen van macht en besluitvorming tussen mannelijke en vrouwelijke collega's in mijn team en anderen die traditioneel geen stem hebben of gemarginaliseerd zijn.
- In een verantwoordelijke positie zal ik handelen in overeenstemming met de missie, visie en strategie van SOS Kinderdorpen, de waarden en missie van de Federatie overbrengen aan mijn team en anderen, en beslissingen nemen in overeenstemming met deze waarden en missie.

- Ik erken dat intieme relaties met collega's kunnen leiden tot belangenconflicten die moeten worden vermeden. Om een professionele omgeving te behouden, zal ik constructief samenwerken met de organisatie om een eerlijke en niet-discriminerende oplossing te vinden voor de betrokken personen.

12. Ik zal mijn verantwoordelijkheden met de grootst mogelijke professionaliteit uitvoeren, naar mijn beste vermogen, en ik zal eerlijk zijn tegenover mezelf en anderen over mijn capaciteiten, waarbij ik mijn vaardigheden en beperkingen erken.

Meer specifiek betekent dit dat :

- Ik ga op zoek naar mogelijkheden om bij te leren, onder andere door deel te nemen aan noodzakelijke opleidingen en door opheldering te vragen, bijvoorbeeld als ik twijfel over hoe ik de *Gedragcode* in mijn professionele omgeving moet toepassen.
- Ik zal er actief naar streven om trainingen te volgen om mijn eigen vooroordelen beter te begrijpen en mijn werkwijzen te verbeteren om discriminatie te voorkomen.
- Ik vraag hulp aan mijn leidinggevende of HR als ik om welke reden dan ook het gevoel heb dat ik niet in staat ben om mijn taken en functies naar behoren uit te voeren, en ik vraag om hulp als ik die nodig heb om mijn welzijn en mijn vermogen om effectief te werken te behouden.
- Ik zal ervoor zorgen dat mijn vermogen om mijn taken uit te voeren niet wordt beïnvloed door mijn gedrag, in het bijzonder door niet te werken onder invloed van middelen zoals alcohol of andere niet-voorgeschreven geneesmiddelen.
- Ik zal altijd verantwoordelijkheid nemen voor mijn daden en nalatigheden.

Ik verklaar dat ik een exemplaar van de *Gedragcode* heb ontvangen en deze heb gelezen.

Naleving van de Gedragscode

Door dit document te ondertekenen, bevestig ik dat ik een exemplaar van de *Gedragscode* heb ontvangen en beloof ik de *Gedragscode* na te leven.

Ik zal de waarden, principes en competenties zoals beschreven in de *Gedragscode* naleven en zal te allen tijde handelen in het belang van de Federatie, kinderen en jongeren in zorg, volwassenen betrokken bij programma's, leden van de gemeenschap en iedereen die werkt voor of namens SOS Kinderdorpen.

Ik erken dat bepaalde omstandigheden mogelijk niet onder de *Gedragscode* vallen, in welk geval ik zal handelen in de geest van de *Gedragscode* en in overeenstemming met de waarden en principes van SOS Kinderdorpen die de hoeksteen van de *Gedragscode* vormen.

Ik begrijp dat hoewel SOS Kinderdorpen training en begeleiding biedt om de *Gedragscode* beter te begrijpen, het mijn verantwoordelijkheid is om de *Gedragscode* te lezen en te begrijpen en om verder advies te vragen aan mijn leidinggevende of HR als ik twijfel over hoe ik de bepalingen van de *Gedragscode* moet toepassen.

Ik begrijp dat elke schending van de *Gedragscode* zal worden behandeld in overeenstemming met het beleid, de richtlijnen en goede praktijken van SOS Kinderdorpen en de nationale wetgeving. Afhankelijk van de ernst van de overtreding kan SOS Kinderdorpen administratieve maatregelen nemen, zoals verdere training of advies; een mondelinge of schriftelijke waarschuwing; disciplinaire maatregelen tot en met schorsing en, in de ernstigste gevallen, beëindiging van het dienstverband of de opdracht; en/of melding aan wetshandhavingsinstanties als de beschuldigingen betrekking hebben op criminele handelingen.

Ik bevestig dat ik de *Gedragscode* heb gelezen en begrepen en begrijp dat een kopie met mijn handtekening in het archief wordt bewaard.

Naam:

Handtekening :

Datum :